

1

Вона чекає на відповідь, але Еліас не знає, що сказати. Її не задовольнить жодна. Натомість він дивиться на свої руки. Вони такі бліді, що в яскравому флуоресцентному світлі видно кожну вену.

— Еліасе?

Як вона витримує працювати в цій жалюгідній маленькій кімнатці, заставленій теками та напівмертвими вазонами, з видом на шкільну автостоянку? Як вона взагалі витримує саму себе?

— Можеш пояснити хід своїх думок? — запитує вона.

Еліас піднімає очі на директорку. Звісно, він може. Такі, як вона, без жодних проблем вписуються в цей світ. Вони завжди роблять нормальні та очікувані речі. І передусім вони переконані, що знають рішення всіх проблем. Рішення номер один — не висовуватися і дотримуватися правил. І директорка школи Адріана Лопес є справжньою королевою світу, що ґрунтується на цій філософії.

— Я дуже стурбована цією ситуацією, — каже вона, але Еліас розуміє, що насправді вона гнівається, бо він не може себе опанувати. — Ще не минуло й трьох тижнів семестру, а ти вже прогуляв понад половину уроків. Я вирішила негайно з тобою поговорити, бо не хочу, щоб ти остаточно збився з пуття.

Еліас думає про Ліннею. Зазвичай це допомагає, але зараз він може згадати лише те, як вони кричали одне на одного минулої ночі. Йому боляче згадувати її сльози. Еліас не міг її втішити, бо саме він був причиною цих сліз. Можливо, тепер вона його ненавидить.

Ліннея — та, хто тримає темряву на відстані. Та, завдяки кому він не шукає забуття, леза бритви, яке на мить дозволяє опану-

вати тривогу, або цигарки, що допомагає забутися. Але вчора він не зміг утриматися, і Ліннея, звісно, це помітила. А тепер, можливо, вона його ненавидить.

— У старшій школі все інакше, — веде далі директорка. — Тут ти маєш більше свободи, але це свобода під власну відповідальність. Ніхто не буде з тобою панькатися. Усе залежить лише від тебе, від того, яким ти бачиш своє майбутнє. Саме тут вирішується все. Уся твоя доля. Ти справді хочеш усе зіпсувати?

Еліас ледве стримує сміх. Невже вона сама вірить у ці нісенітничі? Для неї він не людина, а просто ще один учень, який «втратив орієнтири». Його проблеми — це просто «перехідний вік» і «гормони». А єдине, що, на її думку, може зарадити, — «чіткі правила» та «суворі межі».

— Є ж ще вступні іспити.

Слова самі злітають із язика. Губи директорки стискаються у вузьку лінію.

— До вступних іспитів також треба готуватися.

Еліас зітхає. Щось ця зустріч розтягнулася.

— Я знаю, — каже він, не підводячи очей. — Я дійсно не хочу все зіпсувати. Я сподівався, що старша школа дасть мені змогу почати з чистого аркуша, але все виявилося складнішим, ніж я уявляв... Я дуже відстаю від інших. Але я впораюся.

Директорка здивована. А потім її обличчя розпливається в усміщці — першій справжній усміщці за весь цей час. Еліас сказав саме те, що вона прагнула почути.

— От і чудово, — каже вона. — Побачиш: варто лише себе опанувати, а далі все покотиться, як помазаний віз.

Вона нахиляється вперед, знімає з Еліасової чорної кофти волосину й починає крутити її між пальцями. Волосина виблискує в сонячному світлі, що ллеться з вікна — трохи світліша біля кореня, де його натуральний колір уже встиг відрости на сантиметр. Адріана Лопес зачаровано роздивляється волосину,

й Еліаса охоплює химерне передчуття: вона от-от покладе її до рота й заходиться жувати.

Директорка ловить його погляд і, ніби схаменувшись, обережно кидає волосину в смітник.

— Даруй, я трохи педантична, — каже вона.

Еліас не знає, що відповісти, і вичавлює з себе усмішку, яка може означати що завгодно.

— Тоді, певно, на сьогодні все, — підсумовує директорка.

Еліас встає і виходить із кабінету. Двері за ним залишаються незачиненими. Він озирається, щоб їх причинити, і встигає побачити директорку. Вона нахилиється над смітником і щось звідти витягає своїми довгими тонкими пальцями. А потім непомітно опускає в маленький конверт і запечатує.

Еліас завмирає. Він не певен, чи правильно розуміє те, що тільки-но побачив. Останніми днями він не довіряє власним відчуттям. Якби це не видавалося таким безглуздим, він би подумав, що директорка щойно дістала зі смітника ту саму волосину.

Тієї ж миті жінка підводить голову. Її погляд стає крижаним — перш ніж вона встигає натягнути на обличчя нещирю посмішку.

— Щось іще? — питає вона.

— Ні, — бурмоче Еліас і щосили зачиняє двері.

Коли замок клацає, він відчуває несподівано сильне полегшення — ніби уникнув смертельної небезпеки.

Школа порожня і тиха. Неприродно тиха. Ще пів години тому, коли він прямував до кабінету директорки, коридори роїлися учнями.

Спускаючись гвинтовими сходами, Еліас набирає номер Ліннеї. Вона відповідає якраз тоді, коли він ступає на останню сходинку і штовхає двері, що ведуть у коридор на першому поверсі.

— Лїннеє, це я, — каже вїн.

Здається, вїн зараз вибухне вїд напруги.

— Так, це ти, — зрештою, як завжди, вїдповїдає вона.

Елїас трохи розслабляється.

— Вибач, — каже вїн. — Менї страшенно прикро за вчорашне.

Вїн хотїв сказати це ще вранці, щойно вони побачилися. Але не трапилося нагоди. Лїннея весь день його уникала. А перед останнїм уроком узагалї кудись зникла.

— Окей, — вїдповїдає вона.

У її голосї — нї гнїву, нї суму. Вїн порожнїй і байдужий, наче вона *опустила руки*. Це лякає Елїаса бїльше за все.

— Це не те... Я не зїрвався. Я не почав знову. Лише один косяк.

— Вчора ти вже це казав.

— Менї здалося, що ти менї не повїрила.

Елїас прямує вздовж рядїв шафок, проходить повз зону вїдпочинку з жорсткими дерев'яними лавками, пригвинченими до пїдлоги, минає дошку оголошень — Лїннея весь час мовчить. Раптом вїн помічає ще один звук. Кроки. Не його власнї.

Вїн обертається. Нїкого.

— Ти обїцяв зав'язати, — врештї лунає голос Лїннеї.

— Я знаю. Вибач. Я знаю, що зрадив твою довїру...

— Нї, — перебиває вона. — Ти, дїдько, сам себе зраджуєш! Якщо ти робитимеш це заради мене, то нїколи...

— Я знаю, я знаю, — каже вїн. — Я все це знаю.

Елїас пїдходить до своєї шафки, вїдмикає її, кидає в чорну торбу кїлька пїдручникїв і грюкає тонкими металевими дверцятами, зачиняючи їх.

Цїєї митї вїн знову чує кроки. Вони майже одразу зникають. Елїас знову обертається. Нїкого. Геть нїкого. Але його не залишає вїдчуття, що за ним стежать.

— Чому ти це зробив?

Вона питала це і вчора, повторювала знову й знову. Але він так і не сказав правди. Вона занадто моторошна. Занадто божевільна. Навіть для такого психа, як він.

— Я ж казав. Через тривожність, — відповідає він, намагаючись не говорити роздратовано, щоб знову не почати сварку.

— Ти щось недоговорюєш.

Еліас вагається.

— Окей, — тихо каже він. — Я розповім. Зустрінемося ввечері?

— Гарзд.

— Я вискочу, щойно батьки заснуть. Ліннеє...

— Так?

— Ти ненавидиш мене?

— Я ненавиджу, коли ти ставиш такі тупі запитання, — шипить вона.

Нарешті. Оце вже справжня Ліннея.

Еліас кладе слухавку. Усміхається, стоячи в коридорі. Ще є надія. Поки вона не ненавидить його, є надія. Він мусить їй розповісти. Ліннея — його сестра в усьому, крім крові. Він не має переживати все на самоті.

Цієї миті вимикається електрика. Еліас застигає на місці. У кінці коридору через віконні шибки ллється слабке світло. Десь неподалік зачиняються двері. Потім западає тиша.

Нема чого боятися — намагається переконати він себе.

Еліас рушає до виходу. Змушує себе ступати розмірено і спокійно. Не зважати на паніку, що підкрадається дедалі ближче. Він звертає за ріг, туди, де стоять шафи.

Там хтось є.

Завгосп. Еліас бачив його лише кілька разів, але його неможливо забути. Через ті великі крижані блакитні очі. Очі, які дивляться на нього так, ніби бачать усі його таємниці.

Проходячи повз, Еліас дивиться в підлогу, але все одно відчуває погляд, що облікає потилицю. Нудота підступає до горла.

Таке враження, ніби пульс б'ється в горлі так сильно, що викликає блювотний рефлекс. Еліас пришвидшує крок.

Останні пів року йому було краще. Він відчував, що всередині щось змінюється, що він сам змінюється. Нова психологиня з Дитячої психіатрії виявилася не такою дурепою, як попередня, і йому здавалося, що вона навіть трошечки його розуміє. Але найголовніше — він має Ліннею. Завдяки їй він почувається живим, прагне вибратися із задушного, але такого знайомого мороку.

Тож він не розуміє, чому це відбувається *зараз* — зараз, коли він нарешті може більш-менш нормально спати вночі й навіть інколи відчуває радість.

Три дні тому, стоячи перед дзеркалом, він побачив, як його обличчя почало змінюватися. Розтягуватися і спотворюватися до невпізнаваності. Тієї миті він усвідомив, що насправду божеволіє. Божеволіє аж до того, що галюцинує і чує голоси. Це його смертельно налякало.

Три дні він тримався подалі і від леза, і від товарів Йонте. Уникав дзеркал. Але вчора випадково побачив своє відображення у вітрині — і помітив, як обличчя здригнулося і розпливлося, наче крапля води.

Саме тоді він і зателефонував Йонте.

Ти втрачаєш контроль.

Чийсь шепіт у його голові. Еліас озирається і розуміє, що знову піднявся спіральними сходами й повернувся до коридору перед кабінетом директорки. Він не знає, чому прийшов саме сюди.

Лампи блимають і гаснуть. Двері на сходовий майданчик повільно зачиняються за ним. І просто перед тим як вони клацають, він дещо чує. Звук м'яких підошов на сходах.

Ховайся.

Еліас мчить темним коридором. Він боїться, що хтось — *або щось* — вискочить назустріч із-за кожного нового ряду шафок. Щойно він завертає за ріг, далеко позаду чує звук дверей на сходовий майданчик. Вони відчиняються. Кроки наближаються — повільні, але цілеспрямовані.

Він дістається широких кам'яних сходів — «хребта» школи.
Біжи вгору.

Ноги слухаються, він перескакує через дві сходинки. Діставшись самого верху, Еліас несеться вузьким коридором, який веде до замкнених дверей на горище. Це глухий кут, одне з небагатьох забутих місць у школі. Тут є кілька вбиралень, якими майже ніхто не користується. Вони з Ліннеєю часто призначають тут зустрічі.

Кроки наближаються.
Ховайся.

Еліас хапається за ручку дверей і прослизає всередину. Обережно зачиняє за собою двері й затамовує подих. Прислухається. Єдиний звук у цілому світі — мотоцикл, що набирає швидкість і зникає вдалині.

Еліас притискає вухо до дверей.

Жодного звуку. Але він знає: там хтось є. З іншого боку дверей.
Еліасе.

Шепіт став гучнішим, але Еліас певен — він існує лише в його голові.

«От і все, я остаточно збожеволів», думає він — і одразу чує відповідь:

Так.

Він переводить погляд на вікно, на блідо-блакитне небо за ним. Білі кахлі виблискують. Тут холодно. Його огортає всеохопна самотність.

Обернись.

Еліас не хоче. Але попри те повільно обертається. Він більше не контролює власне тіло. Голос керує ним, ніби він маріонетка з плоті й крові.

Він стоїть перед трьома умивальниками, над якими — дзеркала. Побачивши своє бліде обличчя, він хоче заплющити очі. Але не може.

Розбий скло.

Тіло цього разу слухається. Його хватка на ручці торби міцнішає, і він замахується.

Звук від удару луною розноситься між кахельними стінами, коли дзеркало розсипається на друзки. Великі скалки відколюються і падають в умивальник, розбиваючись на ще дрібніші уламки.

«Хтось мав би це почути, — думає Еліас. — Будь ласка, нехай хтось почує».

Але ніхто не приходить. Він сам на сам із голосом.

Його тіло підходить до умивальника й піднімає найбільшу скалку. Еліас розуміє, що зараз станеться. Від страху паморочиться в голові.

Ти зламаний. Тебе вже не полагодити.

Повільно він відступає в одну з відчинених кабінок убиральні.

Незабаром усе скінчиться. Тобі більше не доведеться боятися.

Голос звучить майже втішливо.

Еліас замикає двері й опускається на кришку унітаза. Він намагається розтулити губи, намагається закричати. Еліас стискає скалку в руці, гострі краї впиваються в долоню.

Боляче не буде.

І він дійсно не відчуває болю. Він бачить, як кров сочиться з долоні, капає на сірі кахлі підлоги, але нічого не відчуває. Його тіло зацімло. Лишилися самі думки. І голос.

Життя не стане кращим. Час покінчити із цим раз і назавжди. Не буде болю. Не буде зрад. Краще не стане, Еліасе. Життя — це всього лиш принизлива боротьба. Щасливі лише мертві.

Еліас більше не опирається, і скалка прорізає довгий рукав светра, оголюючи вкриту шрамами шкіру.

«Мамо, тату, — думає він, — ви впораєтеся. Ви маєте віру. Ви вірите, що ми ще зустрінемося — на небесах».

«Я вас люблю», — думає він, коли гостра скалка робить перший надріз на шкірі.

Він сподівається, що Ліннея зрозуміє: він не сам зробив цей вибір.

Усі інші подумують, що він наклав на себе руки, але це взагалі не важливо. Аби не вона.

Він ріже зовсім не так, як робив це всі інші рази. Цього разу — глибоко й цілеспрямовано.

Незабаром усе скінчиться, Еліасе. Ще трохи. Усе залишиться позаду. Так буде краще. Ти так настраждався.

Кров, пульсуючи, витікає з його руки. Він усе бачить, але нічого не відчуває. Перед очима починають танцювати чорні цятки. Вони ростуть, розширюються, зливаються одна з одною, доки весь світ не поринає в темряву.

Останній звук, який він чує, — кроки в коридорі. Той, хто там, більше не намагається підкрадатися. Це не має тепер жодного сенсу.

Еліас намагається вхопитися за думки про Ліннею. Як у дитинстві, коли він увечері намагався зачепитися за світлу думку, сподіваючись, що вона врятує його від нічних жахів.

Пробач мене.

Він не розуміє, це його власна думка чи голос.

Саме тоді він і відчуває біль.

2

Вона приходить до тями, скрутившись калачиком у кутку, де її залишили лежати.

У підвалі темно. Біль пронизує тіло.

Вона сідає, підтягує ноги під сорочку й обіймає коліна. Досі нічого не чує на праве вухо, а праве око пульсує глухим болем, заліплєне гноем і засохлою кров'ю.

За дверима лунають гучні кроки, важкі двері відчиняються. Світло від смолоскипа заливає кімнату, і вона відводить погляд, побачивши свої зранені ноги, скуті важким ланцюгом. Двійко вартових грубо піднімають її з підлоги, заламують руки за спину, а чоловік зі смолоскипом спостерігає. Мотузки вриваються в зап'ястя, але вона не показує їм, як це боляче.

Чоловік наближається, самовдоволено усміхаючись. У нього гнилі чорні рештки зубів, і дихання смердить падаллю. Жар обпалює її щоки, коли він підносить смолоскип ближче.

— Сьогодні ти помреш, шльондро, — каже він, пестячи вільною рукою її обличчя, спускаючись нижче, до грудей.

Гнів, що спалахує в ній, робить її міцною, твердою, мов криця.

— Я проклинаю тебе, — шипить вона. — Най твій прутень згниє і відпаде! Мій владика Сатана забере тебе зі смертного ложа, а демони вічно гризтимуть у пеклі!

Чоловік смикає руку до себе, наче обпікся.

— Господи Боже, збережи нас... — бурмоче один із вартових.

Вона відчуває певне полепшення від того, що вони її бояться.

Хтось натягує мішок їй на голову, і її тягнуть коридорами-лабіринтами. Двері відчиняються зі скрипом.

Вони надворі. Повітря пахне свіжою росою. Вона готується до лютого вереску натовпу, але чує лише щебетання птахів. Червоне світло світанку просочується крізь грубу мішковину на її голові. Десь на півдні кує зозуля. Зозуля з півдня віщує смерть.

Глибокий, тваринний інстинкт бере гору. Вона мусить утекти. Зараз.

Паніка жене її вперед. Вона несеться наосліп, кайдани брязкотять на щиколотках. Жоден не намагається її зупинити. Вони знають, що це не потрібно. Вона не встигає забігти далеко, гепається ниць на вологу землю. Позаду чути регіт вартових.

— Поспішає, певно, до свого владики Сатани, — чує вона голос беззубого.

Сильні руки хапають її під пахви, інші — за ноги. Її піднімають і жбурляють у повітря. На мить вона зависає, а потім падає на щось тверде, і повітря виривається з легень. Поруч фиркає кінь, світ починає гойдатися. Вона розуміє, що лежить на возі.

— Є тут хто? — шепоче вона.

Питання залишається без відповіді.

І це, певно, на краще, думає вона. Перед лицем смерті всі самотні.

Міну прокидається від того, що тремтить. Вона жахливо змерзла, наче всю ніч спала з відчиненим вікном. Дихати важко, ніби щось велике й тяжке сидить у неї на грудях.

Вона натягує ковдру під саме підборіддя і скручується калачиком. Міну бачила силу-силенну нічних жахів, але жодне не залишало такого відчуття в тілі. Ніколи ще вона не відчувала такого неймовірного полегшення, побачивши знайому кімнату із жовто-білими смугастими шпалерами.

За мить дихати стає легше, і тепло повільно повертається в тіло.

Вона глипає на мобільний. Незабаром сьома. Час вставати.